

Geslachtshormonen, cognitie en de rol van cardiovasculaire en psychologische factoren: een studie naar oudere transgender vrouwen en mannen die lange-termijn geslachtsaanpassende hormoontherapie krijgen vergeleken met cis mannen en vrouwen van het LASA cohort.

Gepubliceerd: 12-03-2020 Laatste bijgewerkt: 08-04-2024

Het doel van dit onderzoek is 1) het bepalen van verschillen in cognitieve prestaties tussen transvrouwen (bij geboorte toegewezen als man, vrouwelijke genderidentiteit), transmannen (bij geboorte toegewezen als vrouw, mannelijke genderidentiteit),...

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving gestopt
Type aandoening	Overige aandoening
Onderzoekstype	Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen

Samenvatting

ID

NL-OMON50025

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

Cognitie van oudere transgender personen

Aandoening

- Overige aandoening

Synoniemen aandoening

genderdysforie, genderincongruentie

Aandoening

patienten met genderdysforie

Betreft onderzoek met
Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Vrije Universiteit Medisch Centrum

Overige ondersteuning: Ministerie van OC&W

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: Cardiovasculaire status, Cognitie, Genderbevestigende hormoontherapie, Psychologische status

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten van deze studie zijn: algemeen cognitief functioneren (Mini-Mental State Examination), codeertaak, 15-woordentest (onmiddellijke en uitgestelde recall), letter- en categoriefluency, GIT en nummerseries (vooruit en achteruit). Deze tests zijn ook afgenomen bij LASA. Een uitgebreide lijst van items die onderdeel zijn van de algemene LASA datacollectie is te vinden in Huisman et al (2011) en Hoogendijk et al. (2016), bijgevoegd.

Secundaire uitkomstmaten

De volgende variabelen zullen onderzocht worden als mediators: 1) psychologische factoren waaronder depressieve symptomen (CES-D) en angst (HADS-A), zelfvertrouwen/self-efficacy vragenlijsten, tevredenheid met leven en (geschiedenis van) psychiatrische/psychologische hulp. 2) Sociale factoren inclusief eenzaamheid (De Jong-Gierveld & Kamphuis Loneliness Scale) en

discriminatie. 3) Cardiovasculaire parameters waaronder zelfrapportage van cardiovasculaire ziekte, diabetes, beroerte en hoge bloeddruk, medicatiegebruik, gezondheidsgerelateerd gedrag (roken, alcohol consumptie, slaap), metingen: BMI en bloeddruk (2x).

Daarnaast zal de volgende demografische informatie verzameld worden: sekse/gender, leeftijd, regio in Nederland, burgerlijke staat, woonsituatie, spiritualiteit, socio-economische status, gevoelens van mannelijkheid/vrouwelijkheid. Informatie betreffende tevredenheid met medische behandeling(en), lichaamstevredenheid en seksualiteit zal ook verzameld worden.

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

Het aantal individuen dat (medische) hulp zoekt voor genderdysforie is sterk toegenomen. Medische hulp kan bestaan uit genderbevestigende hormoontherapie (GHT), wat potentieel een gunstig effect op cognitie heeft. Echter, het hogere risico op cardiovasculaire en psychologische problemen van transgender personen zou cognitie negatief kunnen beïnvloeden. Lange-termijn effecten van GHT op cognitie in het toenemende aantal oudere transgender individuen zijn nog onbekend.

Doel van het onderzoek

Het doel van dit onderzoek is 1) het bepalen van verschillen in cognitieve prestaties tussen transvrouwen (bij geboorte toegewezen als man, vrouwelijke genderidentiteit), transmannen (bij geboorte toegewezen als vrouw, mannelijke genderidentiteit), cis (niet-trans) mannen, en cisvrouwen. 2) Bepalen of, en in welke mate, verschillen in cognitie verklaard kunnen worden door verschillen in cardiovasculaire en psychologische factoren tussen deze groepen.

Onderzoeksopzet

Cross-sectionele observationele studie.

Inschatting van belasting en risico

De datacollectie bestaat uit een face-to-face interview, bestaande uit gevalideerde vragenlijsten en cognitieve tests, en een zelf in te vullen vragenlijst. Het interview duurt ongeveer 1.5 uur. De zelf in te vullen vragenlijsten worden door de interviewers aan de geïnterviewden overhandigd en worden door de geïnterviewden teruggestuurd in een enveloppe (met postzegel). Interviews worden bij participanten thuis afgenomen.

De inhoud van het interview en de vragenlijsten bevat aspecten van fysiek, emotioneel, sociaal en cognitief functioneren. Wij schatten in dat het onderzoeken van het algemeen cognitief functioneren het meest belastend is voor participanten. De gehele datacollectie is observationeel en niet-invasief. Over het algemeen zijn er zodoende geen risico's geassocieerd met participatie in deze studie, maar voor kwetsbare ouderen zou de datacollectie belastend kunnen zijn. Als participanten vooraf aangeven het onderzoek te belastend in te schatten, worden ze geëxcludeerd van de studie.

Contactpersonen

Publiek

Vrije Universiteit Medisch Centrum

De Boelelaan 1117
Amsterdam 1081HV
NL

Wetenschappelijk

Vrije Universiteit Medisch Centrum

De Boelelaan 1117
Amsterdam 1081HV
NL

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Volwassenen (18-64 jaar)
65 jaar en ouder

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

Leeftijd > 55
Diagnose van genderdysforie
Continu en consistent gebruik van genderbevestigende hormoontherapie voor tenminste 10 jaar
Momenteel onder behandeling bij het Kennis- en zorgcentrum voor genderdysforie (laatste klinische afspraak < 2 jaar geleden)

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

Geen volledig begrip van de Nederlandse taal
Personen die van tevoren aangeven niet in staat te zijn het onderzoek volledig af te ronden

Onderzoeksopzet

Opzet

Type:	Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen
Onderzoeksmodel:	Anders
Toewijzing:	Niet-gerandomiseerd
Blinding:	Open / niet geblindeerd

Doel: Anders

Deelname

Nederland	
Status:	Werving gestopt
(Verwachte) startdatum:	10-05-2021

Aantal proefpersonen: 120
Type: Werkelijke startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO
Datum: 12-03-2020
Soort: Eerste indiening
Toetsingscommissie: METC Amsterdam UMC

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL72669.029.20